No 1759 — 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; voor de buitensteden ƒ6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

DONDERDAG, 3 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 2 Februarij.

Het aanleggen van spoorwegen is eene quæstie van den dag. Toen Amerika, Engeland en België zich van een net van spoorrails op groote schaal trachtten te voorzien, toen kwam men op het vasteland van Europa er ook toe om het gegeven voorbeeld te volgen, en Franschen, Duitschers en Italianen volgden den weg der Belgen, Engelschen en Amerikanen. Bij die algemeene spoorweg-beweging werd ook Nederland op zijne beurt wakker geschud door zijne naburen. Hanover, Pruissen en België klopten bij ons aan, opdat Nederland zijn territoir niet zou sluiten voor de groote wegen, die reeds in Europa voltooid, of in aanbouw, of in overweging genomen zijn.

Het schijnt niet dat de regering van vóór 1848 begrepen heeft, wat er eigenlijk met spoorwegen te doen was. Wel vond zij goed eene spoorlijn aan te leggen, die de ingezetenen zou veroorloven om een pleizierstogtje van Rotterdam en Arnhem naar de hoofdstad te ondernemen; maar van de verbinding dezer spoorwegen met het buitenland werd door haar of geen, of zoo weinig, of zoo onhandig werk gemaakt, dat niets tot stand kwam, en men eigenlijk geregtigd is te vermoeden, dat zij den internationale spoorwegen een kwaad hart toedroeg.

Sinds 1848 is dat veranderd. Met Duitschland zullen wij weldra in verbinding zijn door onzen Rijnspoorweg, en met België, door de baan die van Antwerpen over Roozendaal naar de Roode Vaart zal leiden. Deze twee verbindingen hebben reeds een begin van uitvoering gekregen, en wachten slechts op den krachtigen arbeid der ondernemers, om binnen een bepaalden tijd te zijn voltooid.

Behalve deze twee reeds vastgestelde spoorlijnen zijn verscheidene anderen óf in overweging, óf ontworpen, en is daartoe bij de regering vergunning en ondersteuning aangevraagd. Noodig is het dat het noordelijk gedeelte van het rijk, dat Leeuwarden, Groningen, Zwolle, enz. worden verbonden en aan het zuidelijk gedeelte van het rijk, en beide aan Hanover en het noordoostelijk Duitschland. Noodig is het insgelijks, dat behalve de spoorlijn die van Antwerpen naar Rotterdam gaat, eene spoorbaan van Turnhout over Tilburg naar 's Bosch loopt, om van daar en naar Arnhem en naar Utrecht te worden doorgezet. Van eene verbinding van 's Bosch met Maastricht en andere wenschelijke spoorlijnen spreken wij thans nog niet. Men kan en mag niet alles op het touw zetten, zonder het gevaar te doen ontstaan, dat alles onverrigt blijft.

Voor den spoorweg van Turnhout over Tilburg naar 's Bosch, en verder naar Utrecht en naar Arnhem, bestaan reeds plan en ondernemers. Voor dien naar het noordelijk deel van ons rijk en verder naar Hanover wordt minder werkzaamheid betoond. Het verschil van belangstelling spruit daaruit voort, dat de Belgen de zuidelijke lijn aanvragen, terwijl de vreemdeling tot dus verre zich weinig of niet met de Noordsche lijn inlaat. Is dit niet onder vele andere een beteekenend bewijs, dat het kouponknippen onze kapitalisten heeft doen verliezen, en alleen ondernemingsgeest heeft uitgedoofd? Onze vaderen bagen den den prikkel van het buitenland niet behoefd hebben tot nuttige en onmisbare ondernemingen. Zij, die vaderen, als er iets goeds voor den handel of nijverheid te verrigten was, zij wachtten de impulsie van buiten niet af; verre daarvan gaven zij het voorbeeld aan het buitenland door hunne wel berekende en krachtige ondernemingszucht. En is het niet daardoor geweest, dat zij overige volken vooruit waren? En is het niet eveneens daardoor dat andere volken ons nu vooruit zijn, dewijl zij bezield zijn met dien edelen naijver voor grootsche ondernemingen, dien wij gansch schijnen te hebben verloren? Wij ondervinden 't met leedwezen, dat Nederland vele van de goede hoedanigheden, die het voorgeslacht onderscheidde, heeft verloren, en slechts er op uit schijnt om eene kwade hoedanigheid te behouden, die het vaderland veel kwaad heeft berokkend, de geneigdheid tot godsdienstige verdeeldheid en religiehaat.

Intusschen het tegenwoordig gouvernement doet wat het kan om tot nuttige ondernemingen aan te sporen, die gemakkelijk te maken, die te ondersteunen. Er doet zich omtrent de spoorwegen in ons land een groot bezwaar op; het zijn de rivieren, die onze akkers en weiden hebben bevrucht, en tochten handel den weg hebben gebaand. Is dat bezwaar onoverkomelijk? Wij gelooven 't niet, na al hetgeen Engeland en Amerika verrigt hebben. De reusachtige werken door Engelschen en Amerikanen met goed gevolg tot stand gebragt op rivieren, die, bij de onze vergeleken, minstens geen gunstiger uitslag beloofden, geven ons het vertrouwen, dat ook ten onzent noch de breedte der rivieren, noch hare stroom, noch hare ijsloozing een blijvend ernstig bezwaar zullen opleveren. Het voorname bezwaar zal daarin bestaan, dat de spoorlijn op korten afstand herhaaldelijk op rivieren stuit, en dat alzoo de kostbaarheid der vele bruggen geen vooruitzigt geeft, dat zij intresten zullen opleveren. Maar ook dit bezwaar is niet onoverwinnelijk. Wat belet, dat de schatkist in eene zaak van publiek belang, waar partikuliere krachten te kort schieten, door milde bijdragen daaraan te gemoet kome?

Wat daar van is, zal eene nabijzijnde toekomst leeren. Het ministerie van Binnenlandsche Zaken heeft onlangs eene kommissie met het onderzoek dezer aangelegenheid belast. Haar is de taak opgelegd na te gaan of het bouwen van bruggen over de *Maas*, de *Waal*, de *Neder-Rijn* en de *Lek* voor den aanleg van spoorwegen zonder te groot bezwaar kan worden toegestaan; zoo ja, welke punten daar voor de geschiktste gelegenheid aanbieden, en welke maatregelen van voorzorg zouden moeten worden genomen. Men zal niet kunnen beweeren, dat de quæstie van onderzoek niet ruim genoeg is gesteld. Wij vertrouwen 1e dat er niet met bekrompenheid zal worden gehandeld, maar dat men daarbij gebruik zal maken van de ondervinding in Engeland en vooral in Amerika opgedaan, 2e dat men het onderzoek, dat ongetwijfeld tijd vordert, evenwel niet op de lange baan zal trekken, waaraan geen einde is. Wij hebben geen de minste rede om te vermoeden, dat zulks het plan zou zijn of van den minister of van de kommissie. Integendeel heeft het gouvernement in de laatste jaren blijk gegeven van zijne zucht, om de zaken met betamelijken spoed af te doen. Maar niemand onzer is het vergeten hoe de kommissien ten onzent lange jaren hebben gediend om eene zaak te begraven; en het wantrouwen daaromtrent is bij het publiek nog niet geheel verdwenen.

Wij lezen in den regel geen *feuilletons*; onze tijd is er ons te kostbaar voor. Maar vandaar dan ook, dat wij onkundig zijn gebleven van de beschouwingen der *Amsterdamsche Courant* over den politieken toestand van het buitenland gedurende het verloopen jaar. Door die *Courant* toch wordt de buitenlandsche politiek behandeld — *en feuilleton*.

Zoo is het gekomen, dat wij eerst door de tweede hand kennis gekregen hebben van wat de *Amsterdamsche Courant* heeft gemeend in het midden te moeten brengen over de zaak der Madiai's. Tot onze verwondering zagen wij dat zij daarover gesproken had als volgt: „Het proces van Guerrazzi te Florence verspreidt een helder licht over de staatkundige beroeringen, die in 1848 het groothertogdom Toskanen troffen. Die beroering is voorbijgegaan, en het *wettig* gezag hersteld. Maar wat leverde dit op? Herroeping en vernietiging van alle vrijheden en konstitutioneele regten; feitelijke vernietiging der vrijheid van godsdienst: ja, wat sterker is, dweepzieke onverdraagzaamheid en vervolging van andersdenkenden. Edele mannen ten lande uitgebannen, heiligheid der woningen, der huisselijke betrekkingen geschonden; mannen en vrouwen tot kerker en tuchthuis verwezen: alléén omdat zij het waagden *den Bijbel te lezen* en God op hunne wijze te dienen! Wij noemen de namen der Madiai's, wij hebben slechts op hunne zaak te wijzen."

Tot onze verwondering, zeiden we, namen wij van deze regelen kennis. Immers meenden wij opgemerkt te hebben, dat de nieuwe redaktie der *Amsterdamsche Courant*, daarin op kennelijke wijze onderscheiden van hare voorgangsten, zich beijverde om al datgene uit hare kolommen geweerd te houden, wat slechts door den hartstogt van den laster uitgevonden is en verspreid wordt, ten einde den godsdiensthaat al feller en feller te ontsteken tegen de Katholieken op den grond des gemeenschappelijken vaderlands. Uit dien hoofde achtten wij dan ook het optreden der nieuwe redaktie van de genoemde *Courant* in 't belang van de rust en de welvaart des lands, in zoo verre namelijk die almede bedreigd werden door het maar al te dikwijls beleedigend en opruijend schrijven van hare voorgangster. Moeten wij die gunstige opvatting laten varen? Wij wenschen zoo gaarne ons met het tegendeel te mogen vleijen! En wij zullen ons daarmede blijven vleijen, tot dat het ons eens — het geschiede nimmer! — mogt gebleken zijn, dat de ons van vroeger zoowel bekende loyauteit van den tegenwoordigen hoofdredakteur der *Amsterdamsche Courant* zich door wij weten niet welke booze inblazingen zal hebben laten verschalken.

Wat het bovenstaande over Toskanen en de Madiai's betreft — waarom er lang bij te vertoeven? Aan het min of meer deklamatorische der aangehaalde woorden ware het welligt ontijdig een kalm en ernstig onderzoek tegenover te stellen naar den toestand van Toskanen vóór, in en na de revolutionnaire beroeringen van 1848. Alleen hierop vestigen wij de aandacht van de geachte redaktie der *Amsterdamsche Courant* en van hare lezers, dat zij zegt, dat de Madiai's tot kerker en tuchthuis verwezen zijn, „alléén, omdat zij het waagden *den Bijbel te lezen* en God op hunne wijze te dienen." Duizendmaal is het gezegd en bewezen, dat deze voorstelling der zaak geheel valsch is; op nieuw protesteeren wij weer daartegen. In Toskanen staat het een elk vrij den Bijbel te lezen, die den Bijbel wil lezen, en mag een ieder God op zijne wijze dienen! En wil men een bewijs, dat den ongeloovigste moet overtuigen? Lord Roden heeft verklaard meer dan 30,000 Protestanten in Toskanen aangetroffen te hebben, die *au vu et au su* van de heele wereld den Bijbel lazen en zich Protestant verklaarden. Wanneer nu het Bijbellezen alleen met kerker en tuchthuis gestraft werd — zouden de gevangenemingen zich dan tot de Madiai's bepaald hebben? Is laf van duidelijkheid! En toch zou, helaas! hetzelfde afdoende argument bijna dagelijks herhaald behooren te worden — zoo hardhoorend is men, wanneer men ooren heeft om niet te hooren!

RAPPORT.

der centrale kommissie van de Tweede Kamer over het voorstel der Afgevaardigden v. Waldbolt c. s.

(Vervolg.)

Van den anderen kant werd als punt van uitgang ter beoordeeling van beide besluiten aangenomen dat ze, wat vorm en antwoord betrof, een gedeelte uitmaakten der korrespondentie van de overheden onder elkander, welke niet ter openbaarmaking was bestemd geweest, en waarvan niet was gebleken, hoe zij openbaar geworden was.

„Het besluit van 22 Mei a. p. was eene vertrouwelijke mededeeling der ministerien aan de opperpresidenten, wien daarbij niet zoozeer bevelen werden gegeven, maar veeleer gezigtspunten voor het in bijzondere gevallen aan hun goeddunken overgelaten te houden gedrag, en bij wien men een helder begrip, ook bij eene minder letterlijke toepassing, had mogen veronderstellen. Daarin werd gewezen op de algemeene grondslagen der cirkulaire van 25 Febr. 1851, welke de verzoekers als regt- en doelmatig hebben erkend. Daarin werd ook eenigermate bij gissing verondersteld, dat het optreden van missionarissen, in verstrooide roomsch-katholieke gemeenten, niet zou kunnen geduld worden, doch terstond beperkend de voorzigtigste en omzigtigste opvatting en behandeling der bijzondere gevallen en personen aanbevolen, en tevens gewezen op het nut, dat de roomsch-katholieke bevolking van de missien verwacht."

„Een algemeen verbod dezer missien in verstrooide roomsch-katholieke gemeenten, dat zich ook volstrekt niet zou laten verdedigen, bestond er dus niet in het besluit van 22 Mei a. p. Desniettemin was de regering in voorkomende omstandigheden en wegens de opschud-

ding, welke de optreding der missien onder groote volksmassa's op openbare plaatsen, ook onder de evangelische bevolking, veroorzaakt had, evenzeer verpligt als geregtigd geweest om, gelijk geschied is, eene even voorzigtige als omzigtige waakzaamheid voor te schrijven. Mogt het overigens desniettegenstaande als niet duidelijk noch ondubbelzinnig genoeg begrepen worden, dan was het toch niet de zaak der Kamer over soortgelijke onvolmaaktheden in de uitdrukkingen der korrespondentie van de overheden onderling haar gevoelen te uiten, en het ware veel beter dergelijke misverstanden ten gevolge van zoodanige uitdrukkingen langs den weg van informatie of indiening van bezwaren uit den weg te ruimen.

Het besluit van 16 Julij a. p. bevat letterlijk geen verbod, maar alleenlijk eene centralisering van de inwilliging der bedoelde passen en vestigingen, en die centralisatie ook niet als een nieuwen, maar slechts als eene instandhouding van eenen sedert tientallen jaren bestaanden maatregel, welks invoering geenen wettelijken vorm heeft noodig gehad, en welks opheffing nooit van zulk eene algemeene uitdrukking als b. v. deze: »Alle Pruissen zijn gelijk voor de wet" het gevolg zou geweest zijn, zelfs wanneer die uitdrukking, wat geenszins het geval is, daarbij toepasselijk was. »Zonder voorafgaand verlof" staat in dat besluit — is het studeeren aan die vreemde inrigtingen niet veroorloofd, alzoo wel *met* voorafgaand verlof; alleen de *gewestelijke regeringen* mogen de vestigingen niet vergunnen, hetgeen echter de ministerieele vergunningen niet uitsluit. Dat dit de ware zin van het besluit is, zulks heeft het ministerie reeds verklaard in September a. p. in nieuwe rescripten aan bijzondere roomsch-katholieke petitionnairs, die insgelijks openbaar geworden zijn, — alzoo in eenen vorm, die als verklaring eener slechts toevallig openbaar geworden korrespondentie der overheid onderling, voegzaam en voldoende is. Tot het aanduiden van zulke algemeene rigtingen in landspolitiezaken aan de overheden zijn de ministerien verpligt en geregtigd. Diegenen onder de Roomsch Katholieken, die door deze beperking getroffen worden, zijn daarom nog geenszins met de Joden gelijk gesteld, juist omdat de beperking slechts tijdelijk is en naar gelang van omstandigheden kan opgeheven worden. Het bezwaar zou slechts gegrond zijn, wanneer ten gevolge der centraliseering passen of vestigingen op eene onbillijke wijze waren geweigerd geworden. Doch op zulke bijzondere gevallen doelde het voorstel niet. De met de terugroeping verbonden waarschuwing werd in de wet van 31 Dec. 1842 gansch algemeen voorgeschreven. Het besluit breidde deze waarschuwing ook geenszins uit tot geheele kategorien van roomsch-katholieke onderdanen, en men verwees slechts daarop, als op een middel om in bijzondere gevallen den terugkeer van enkele personen naar het vaderland te bewerken. De in de kabinetsorder van 23 Dec. 1845 voor een geval van een anderen aard voorgeschreven zachtere maatregel, de weigering der toestemming, was daarmede niet strijdig; en onder het oogpunt van vrij verkeer met het Opperhoofd der Kerk kan het stellen in de door het besluit aangeduide inrigtingen niet gebragt worden.

Men moet echter ook erkennen dat de handhaving der centralisering van het toezigt over de werking van vreemde Jezuiten wel gegrond is. Want alhoewel men ook volgens de jongste ondervinding de gunstigste meening omtrent de hedendaagsche Jezuiten koestert, zoo blijft nogtans de daadzaak bestaan dat de orde der Jezuiten in de vorige eeuw, door alle groote roomsch-katholieke regeringen als algemeen gevaarlijk onderdrukt en ten gevolge daarvan door eenen Paus opgeheven is, en dat — gelijk hier [illegible] werd aangevoerd — niet alleen de thans door het besluit van 16 Julij a. p. gehandhaafde, maar zelfs veel strengere beperkende maatregelen ten aanzien der weder herstelde Jezuiten door den voorlaatsten Aartsbisschop van Keulen zelven bij de Pruissische regering waren aangevraagd. Die daadzaak en de op grond der vroegere geschiedenis der orde wijd verspreide gevoelens omtrent de Jezuiten, maakten het met het oog op de evangelische bevolking en op den vrede des lands der regering ten pligt om de middelen voor een centraliseerend toezigt over de gansche aangelegenheid geenszins uit de handen te geven.

Van den tegenovergestelden kant verklaarde men, van het ten opzigte des voorlaatsten Aartsbisschops van Keulen aangevoerde niets te weten, zoodat men eensdeels eene nadere aanwijzing daarvan verwachtte, en anderendeels zulks hier voor ontoepasselijk hield, omdat sedert dien tijd de omstandigheden wezenlijk veranderd waren, en de Bisschoppen van het Rijk zich in een tegenovergestelden zin verklaard hadden.

(Vervolg en slot in ons volgend Nommer.)

De *Freemans Journal* van 15 Januarij berigt, dat Vrijdag den 7 dier maand te New-York eene meeting is gehouden van Protestanten, om te beraadslagen over de zaak van de Madiai's te Florence. Deze beweging ten voordeele van die twee lieden, die zich in een katholiek land hebben schuldig gemaakt aan het protestantiseeren van Katholieken, en alzoo van een misdaad tegen den Staat, is door de vrijmetselaren uit Europa naar de Nieuwe Wereld overgebragt, en, hoe weinig echte godsdienstzin aldaar over het algemeen ook wezen moge, in de zoo zeer door winstbejag en stoffelijke belangen bezielde gemoederen der onkatholieken, toch zullen de pogingen om hen op te winden tegen de Katholieken niet zonder gevolg blijven.

De meeting was bijeengeroepen door den heer Luther Bradish, en werd gehouden onder het voorzitterschap van den mayor Jacob A. Westervelt. Het ontbrak den sprekers niet aan allerlei valsche argumentatien om te bewijzen, dat de Madiai's en met hen alle Protestanten in Toskanen, aan de onbillijkste vervolging ter prooi waren. De tegenstelling werd gemaakt, dat Katholieken in Staten van Protestantsche meerderheid eene volledige vrijheid genieten, enz. Een en ander was van dien aard dat de aanwezige Katholieken er door geërgerd werden, zoodat de heer McMaster, een katholiek dagbladschrijver, verzocht het woord te mogen voeren. Dit werd hem echter geweigerd; zeker had de taal der tweedragt reeds de kiem des kwaads gelegd.

Uit Nieuw-Grenada, alwaar de Katholieke Kerk zooveel vervolging lijdt in hare Hoogw. Prelaten, wordt gemeld dat dit land geheel is prijs gegeven aan een atheistisch bestuur. De tegenwoordige sekretaris der republiek, de heer Platter beroemt er zich openlijk op dat hij Christus verloochent, en hij wil ook dat zijne kinderen in deze ketterij opgroeijen. Een zijner zonen, die thans zijne opvoeding geniet in Massachusetts, niet ver van Saxon-ville op eene *Unitarische* kostschool, volgt dan ook het waardige voorbeeld zijns vaders.

Ziedaar de vruchten van het liberalismus in Nieuw-Grenada!

Des avonds van Driekoningen is op Catskill te New-York door den heer Norman G. Stoughton, welcer predikant der Episkopale gemeente, het Protestantismus plegtig afgezworen. Hij werd benevens zijne vrouw en drie jonge kinderen door den Eerw. J. M. Forbes, pastoor der St. Anna-kerk te New-York, in den schoot der Katholieke Kerk aangenomen. Deze bekeering heeft veel sensatie verwekt.

Nog is in Virginia in de maand Augustus tot de Katholieke Kerk teruggekeerd Mevr. Floyd, douairière van wijlen den Gen. John Floyd, in leven Gouverneur van Virginia, moeder van den gewezen Gouverneur Henry B. Floyd, zuster van James P. Preston, mede in leven Gouverneur van Virginia. Hare neven waren de Gouverneurs James M Dowell en William Campbell Preston van Zuid Carolina.

Vier maanden nadat deze waardige vrouw het licht des geloofs aanschouwd had, en door Mgr. Whelan, Bisschop van Wheeling was aangenomen, is zij met groote godsvrucht den 12 Dec. jl. in den Heer ontslapen.

Haar voortreffelijk karakter en huisselijke deugden, worden na hare bekeering en dood zelfs door protestantsche bladen geroemd.

Door de onuitputtelijke liefdadigheid en godsvrucht der Katholieken van New-York zijn zes perceelen lands, nabij den weg op Bloomingdale, aangekocht, tot het stichten eener Kerk voor het aanzienlijk dorp Manattanville, alwaar zeer vele geloofsgenooten wonen, wier getal gestadig toeneemt, doch die tot dusverre van eene kerk of kapel verstoken zijn geweest.

Het te New-Orleans in de Fransche taal uitkomend tijdschrift: *Le Propagateur Catholique* heeft met de uitgave van zijn 21e deel eene uitbreiding gekregen.

Ook wordt te New-Orleans verwacht een katholiek weekblad *the Messenger*, onder redaktie van den Eerw. Perché, schrijver van den *Propagateur*. Het Prospektus is reeds verschenen.

Wij worden op nieuw beleefdelijk in de gelegenheid gesteld mededeeling te doen aan onze lezers van de verrigtingen van het *Genootschap van Barmhartigheid* gedurende het afgeloopen jaar. Het getal lijken dat gedurende dat jaar, op godvruchtige en betamelijke wijze door het voorn. *Genootschap* ter aarde is besteld geworden, heeft bedragen 113 lijken van volwassenen en 98 kinder-lijken. Van de eerste vestiging van dit liefdewerk, 1 Januarij 1825 tot ult°. December 1851 had dit Genootschap ter laatste rustplaats gebragt 3655 lijken van volwassenen en 1578 kinder-lijken. In het geheel dus heeft het tot ult°. December 1852 ter grafplaats vergezeld 3768 lijken van volwassenen en 1676 kinderlijken. Neemt men nu in aanmerking dat de liefdedienst door dit *Genootschap* aan de overledenen verrigt, zich niet bepaalt tot het begraven zelf, maar dat het ook veeltijds voor eene betamelijke lijkkist zorg draagt, en vooral ook, dat het de zielen der overledenen, welke het ten grave draagt, ten ijverigste in zijne gebeden indachtig is, dan zullen wij al weer genoeg gezegd hebben, ter billijking van onze sympathie voor het *Genootschap van Barmhartigheid* en ter opwekking der belangstelling van de geloovigen der Hoofdstad in zijne verdienstelijke verrigtingen.

Uit 's Gravenhage worden wij heden opmerkzaam gemaakt op een abuis door onzen gewonen Haagschen korrespondent, en door eenige andere dagbladen begaan, in het berigt betreffende de wijze waarop het Fransch Keizerlijk huwelijk in de residentie is gevierd. In de Katholieke kerk op de Prinsessegracht is namelijk geen luisterrijke of plegtige Hoogmis, maar slechts eene gewone gezongen Mis gedaan, doch na die Mis is er, op verzoek van den Franschen Gezant aan ons Hof, een *Te Deum* gezongen met orgel-akkompanjement, bij welk *Te Deum* voornoemde Gezant, die tot de Gemeente van de kerk aan de Prinsessegracht behoort, met de overige leden der Fransche Legatie in groot kostuum assisteerde. Ook was er ten huize van den gezant noch groot diner noch bal; alleen was het hôtel fraai met gaz verlicht.

De *Queens-Bench* heeft ll. Maandag Dr. Newman veroordeeld tot een boete van 100 £ (1,200) invorderbaar bij lijfsdwang.

Wij haasten ons onzen lezers mede te deelen, dat, bij vonnis der arrondissements-regtbank van heden, in de zaken tegen de wed. Bienfait, als eigenaresse van het pakhuis *de Roode Schulpen*, hetwelk in het afgeloopen jaar is ingestort, aan de eischers is toegestaan geworden door getuigen te bewijzen, dat genoemd pakhuis zich in eenen bouwvalligen toestand bevond: meer bijzonder, dat de balklaag, de vloeren, enz. zich aan de zijde, welke het eerst is ingestort, in verrotten staat bevonden. *(Amst. Ct.)*

Bij den minister van Finantien is ontvangen eene som van ƒ1000, door eene onbekende, zich noemende Z. Z., onder het postmerk 's Gravenhage, 30 Jan. jl. ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

Z. M. heeft eervol ontslagen W. H. Everts, als 2e luitenant bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam, en den heer J. Achenbach, als kommies bij het dep. van finantien, behoudens aanspraak op pensioen, zijnde laatstgenoemde tevens benoemd tot broeder der orde van den Nederl. Leeuw.

De minister van Financien heeft ter kennis gebragt van de belanghebbenden: dat op de konsenten tot provisionele lossing, afgegeven voor *netto* wegingen, welke, naar aanleiding van art. 10 der wet van 19 Junij 1845 (*Staatsblad* n° 28), geschieden, het emolument van *een gulden*, uitsluitend toegestaan bij resolutie van 7 Junij jl., n° 125, voor *bruto* wegingen, naar aanleiding van art. 15 en 122 der algemeene wet van 26 Aug 1822 (*Staatsblad* n° 38) van *accijnsvrije* goederen *niet* mag worden geheven; — dat de *chloroforme*, voor zoo veel de toepassing van het tarief van regten betreft, moet worden gerangschikt onder de rubriek *chemicaliën, vernissen, reukwaters en alle andere vloeistoffen, welke met alcohol of gedistilleerd zijn zamengesteld of daaruit bereid zijn*, op den invoer belast met 45 cents de kan; — dat het *gespleten of gespouwen*, doch *ongebogen hoephout*, voor zoo veel de toepassing van het tarief van regten betreft, *niet* onder de rubriek *hoepen* kan worden gerangschikt, maar, bij in- en uitvoer, als *hoephout* moet worden belast met 6 pCt. der waarde; — dat door de *dierlijke olie*, waarvan bij resolutie van 9 Jan. 1851, N° 36, het gebruik, bij de vermenging van het zout, ten dienste der leerlooijerijen, huidenzouterijen en vellenblooterijen wordende ingeslagen, is voorgeschreven, geenszins is bedoeld de *walvischtraan*, maar die specie, welke in de pharmacie bekend is onder den naam van *dierlijke olie*, zijnde eene zwartbruine, dikvloeibare, hoogst stinkende, teerachtige olie, van een walgelijk scherpen, brandig alcalischen smaak; en dat, wat den prijs dier specie betreft, deze geen bezwaar voor den trafikant kan opleveren, vermits de dierlijke olie voor tusschen de 40 en 50 cents de 100 looden verkrijgbaar is.

Op 31 Jan. jl. was van de Nederl. Bank in omloop een bedrag van ƒ81,063,210 aan bankbiljetten; bedroeg de waarde der munt en van het muntmateriaal ƒ93,329,942.34½, en het saldo van rek. kourant ƒ19,238,374.61.

Uit het *Handelsblad* lezen wij het volgend gewis niet onbelangrijk uit Haarlem d.d. 29 Jan. ingezonden stuk:

»Wij beschouwen het als eene noodzakelijkheid, ja als eenen pligt, om de goede of gelukkige resultaten algemeen kenbaar te maken van zoodanige nuttige werken of remedien, die ten algemeenen nutte door veelgelezen geschriften of dagbladen aan het publiek medegedeeld worden.

»Onlangs werd in het *Algemeen Handelsblad*, wij vermeenen uit de Provincie Groningen, een [illegible] opgegeven, om de thans nog zoo veel schade veroorzakende longziekte onder het vee te genezen. Verleden week verhaalde ons een onzer mest-leveranciers, dien wij sedert jaren als een eerlijk en geloofwaardig man kennen, dat hij van Nov. tot Nieuwejaar *zes* koebeesten aan de longziekte verloren had, en dat toen eene zevende koe blijken gaf, de ziekte onder de leden te hebben. Gelukkig voor hem, kreeg hij toen de courant in handen, waarin door UEd. de toediening van jenever met stroop als middel ter genezing dier kwaadaardige ziekte werd medegedeeld. De man heeft ons verklaard, der zieke koe, 's avonds, vier dagen achter elkander, 1/3 flesch jenever met 5 ons stroop in eens ingegeven te hebben, zonder het beest eene wrong te zetten of het den stal te doen verlaten, en dat de koe geheel genezen is. Na deze gelukkige ondervinding heeft hij een zijner kennissen, een melkboer onder Spaarnwoude, ons insgelijks wel bekend, zijne handelwijze medege-

teeld. Ook deze man had reeds eenige beesten aan de longziekte verloren, en heeft het meergemelde middel op dezelfde wijze aan *twee* zieke koeijen ingegeven, met het gelukkige gevolg, dat hij beide behouden heeft.

» Wij achten ons gedrongen dit gelukkige resultaat aan UEd. mede te deelen, om desverkiezende daarvan in UEd. veelgelezen blad melding te maken. Wij bevestigen hiermede geenszins de onfeilbaarheid van deze remedie, maar maken de gelukkige uitkomst bekend, door twee geloofwaardige mannen daarvan verkregen.

» J. D. ZOCHER & VOORHELM SCHNEEVOOGT.
» *Bloemisten en Boomkweekers.*"

's GRAVENHAGE, 1 Febr. Bij kon. besluit is bepaald dat de Intendanten bij het leger voortaan zilveren epauletten zullen dragen, en dat op de kraag van den rok een liggende en op de omslagen staande zilveren strepen zullen geplaatst worden. Deze uitmonstering moet ten doel hebben, wanneer de intendanten bij de regimenten de dienst van kwartiermeesters moeten verrigten, den aan hunne rang verschuldigden eerbied te bewijzen, als gelijk staande met de overige officieren van het leger.

— 2 Februarij. Z. M. de Koning is gisteren avond uit deze residentie naar het Loo vertrokken.

— De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de heer Dullert, bevindt zich sedert eenige dagen wederom in deze residentie. Men verneemt thans stellig, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal bijeen geroepen is tegen Dingsdag, den 15den Februarij aanstaande, tot hervatting van hare werkzaamheden. Onder de verschillende ontwerpen van wet, die aan hare overwegingen zullen worden onderworpen, behooren, in de eerste plaats, gelijk vroeger gemeld is, dat over het *Armbestuur*, en ten tweede, zooals thans wordt verzekerd, dat over de *Reglerlijke Organisatie.* Dit laatste ontwerp moet dezer dagen aan den Raad van State verzonden zijn. Het zou, naar men wil, wat den inhoud aangaat, aanmerkelijk verschillen van dat, hetwelk in het vorige jaar bij de Tweede Kamer aanhangig is geweest en toen de goedkeuring dier vergadering niet heeft mogen verwerven, hetgeen de aftreding van den toenmaligen minister van justitie ten gevolge had.

TILBURG, 31 Jan. De heden alhier gehoudene voorjaarsmarkt was, ten gevolge van het voor dit saisoen zoo gunstige weder, zeer druk bezocht en van alle artikelen ruim voorzien. Er was veel, doch meest jong en mager vee aangevoerd; de kooplust daarvoor was echter groot en de prijzen willig. De omzettingen in manufaturen, linnen en andere dergelijke artikelen was zóó belangrijk niet, als het aantal bezoekers zulks deed verwachten.

— Gisteren avond had alhier een voorval plaats, dat tot groote ongelukken had kunnen aanleiding geven. Het gezelschap paardrijders, onder de direktie van de heeren Blanus en Dassie, gaf namelijk gisteren avond zijne eerste representatie in eene met toeschouwers opgepropte tent, toen omstreeks het eindigen der voorstelling eenige van de bovenste banken met een verschrikkelijk gekraak instortten, waardoor een aantal menschen (men zegt omgeveer 200) van eene aanzienlijke hoogte naar beneden vielen. Zekere B. v. G. had daarbij het ongeluk, een been te breken, terwijl eenige personen min of meer gekwetst, doch het grootste gedeelte er gelukkig met den schrik zijn afgekomen. Niettegenstaande, dat de verwarring in dat oogenblik zeer groot was, kon men de reprezentatie, na eene pauze van een kwartier, weder voortzetten. (*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Jan. De dagbladen leveren heden geen bijzonder nieuws. Slechts worden een aantal bijzonderheden medegedeeld over de huwelijksplegtigheid van [illegible]

Alle onpartijdige lieden verklaren eenparig, dat de Parijsche bevolking nog nimmer bij eenige gelegenheid zoo veel geestdrift heeft aan den dag gelegd, als gisteren jegens den Keizer en zijne jeugdige gemalin. Parijs zal nog lang de herinnering aan deze plegtigheid bewaren.

Gisteren avond waren het stadhuis en vele andere gebouwen verlicht. Geheel de straat Rivoli tot aan het Louvre werd met guirlandes van gekleurde ballons verlicht; ook was de triumfboog van het Carroussel geïllumineerd.

Van ongelukken bij de plegtigheid heeft men weinig vernomen. Alleen is er eene stellaadje ingevallen, even voor het aankomen van den keizerlijken stoet; 5 vrouwen zijn daarbij ligt, en een meisje zwaarder gekwetst geraakt.

— Toen de Keizer gisteren van de Notre Dame naar de Tuillerien terugkeerde, had het volgende plaats. De kroon, die boven op het staatsierijtuig prijkte, is er onder het rijden afgevallen. Sommigen hechten hieraan veel gewigt, en willen weten dat de Keizer zelf zich over dit onbeduidende voorval zou verontrust hebben.

Na de gehouden receptie op de Tuillerien onmiddellijk na de sluiting van het huwelijk hebben HH. MM. zich naar St. Cloud begeven en zullen morgen, zegt men, Versailles bezoeken. Zaturdag komt de Keizer met zijne jeugdige gemalin in de hoofdstad terug.

— De kerk Nôtre-Dame zal, zooals zij thans is ingerigt, gedurende eenigen tijd ter bezigtiging van het algemeen worden opengesteld.

— De gemeenteraad van Rouaux is ontbonden.

— Berigten uit Alexandrie van 21 Jan. over Marseille ontvangen, melden dat de onderkoning nog steeds op reis was in Opper-Egypte.

Uit Syrie niets nieuws.

(*Per telegraaf.*) PARIJS, 1 Feb. De *Moniteur* berigt heden dat de beloofde kwijtschelding voor de gedeporteerden en ballingen, eigenlijk geene amnestie is, maar slechts eene individueele kwijtschelding van straf, die voorwaardelijk aan ieder wordt verleend, en slechts aan diegenen, welke zich willen onderwerpen aan de tegenwoordige orde van zaken. Zij die op deze wijze gratie verkregen hebben, zullen nog een tijd lang onder het toezigt der politie blijven. De verbannen generaals zijn in den maatregel van gratie begrepen. De *Moniteur* bevat voorts het internationale tolkontrakt tusschen Frankrijk, België en Nederland gesloten.

MADRID, 17 Jan. De gen. Narvaez heeft uit Bayonne aan het ministerie van oorlog doen weten, dat de staat zijner gezondheid hem niet veroorloofde de zending naar Weenen te volbrengen, waarmede de regering hem had belast.

ENGELAND.

LONDEN, 31 Jan. Lord Melbourne, wiens dood reeds gisteren is gemeld, was meer bekend onder den naam van Sir. Frederik Lamb, en Lord Beauvale. Hij lag sedert eenigen tijd ziek, en is gisteren ochtend ten 7½ ure op zijn kasteel in het graafschap Herts aan eenen aanval van jicht overleden. Hij was geboren den 17 April 1782 en huwde in 1841 de dochter van den baron Maltzahn, Pruissisch gezant aan het Oostenrijksche hof. Aangezien de burggraaf geenen regtstreekschen nakomeling heeft, is de titel uitgestorven.

— De *meeting*, voor eenigen tijd gehouden, betreffende de vervolging der Protestanten in Toskane, is van dat gevolg geweest, dat door den president Fillmore en den Minister van Buitenlandsche Zaken, Everett, een verzoekschrift is opgesteld, gerigt aan den groothertog, ter bekoming van gratie voor de echtgenooten Madiaï.

— Het kongres van de vrienden des vredes, dezer dagen te Manchester gehouden, heeft zich bepaaldelijk verklaard tegen alle verdedigingsmiddelen, die thans worden aangewend, en waardoor vermoedens ontstaan alsof men voor oorlog beducht was.

De regering gaat intusschen voort met de kusten te versterken en het leger te vermeerderen.

— De heer Sadleir, die te Carlow niet is herkozen, stelt zich thans kandidaat te Waterford, waar de heer Keatny, zijn neef, zijn ontslag indient om aan den Lord der schatkist zijne plaats in te ruimen.

— Een advokaat van Buckingham won dezer dagen eene weddingschap, door in 11½ uur, met een kruiwagen over een slechten weg, een afstand af te leggen van 20 mijlen.

— Volgens berigten uit New-York van 18 Jan. was een rijke Engelsche resident Beyla door den Spaanschen gouverneur van Cuba van het eiland verdreven. Deze gezagvoerder zal daarvoor zijne redenen wel hebben gehad.

De nieuwe President Pierce wordt in de dagbladen zeer gunstig geschetst namelijk als een verstandig, werkzaam, geleerd en gematigd mensch.

— Men schrijft uit Boston, 19 Jan. De 10 millioen waarvan sprake was, als zullende ter beschikking van generaal Pierce gesteld worden ter voorkoming eener mogelijke omwenteling in de zuidelijke staten, zijn door de Kamer geweigerd.

De berigten uit Mexiko zijn zeer tegenstrijdig. [illegible]

De suikerplanters [illegible] woningen en laten ze verwoesten. Het Engelsche vrijhandelstelsel heeft hen geheel ten gronde gerigt. Zij verkoopen thans *à tout prix* al wat hen overblijft.

— Sinds eene maand, zegt een geacht Fransch dagblad, heeft de uitvinding van den Zweedschen kapitein Ericsson, om namelijk een schip door middel van verhitte lucht, in plaats van door stoom, voort te stuwen, in Amerika de algemeene aandacht getrokken. Sinds meer dan 20 jaren zocht deze schrandere man naar een kapitalist om zijne onderneming in praktijk te brengen, totdat eindelijk een rijk koopman te New-York, John Kiteling, hem bijstand beloofde; spoedig was er nu eene negotiatie geopend waarin vele kapitalisten deel namen. De uitvinding van kapitein Ericsson, heeft dan ook de grootste verbazing verwekt als iets ongeloofelijks, ja, iets onmogelijks! — Doch wederom is gebleken, dat tegenwoordig niets meer onmogelijk is. Men heeft met de *Ericsson* eene proefvaart ondernomen, en de uitslag heeft den vernuftigen vinder rijkelijk schadeloos gesteld voor de twijfelingen, die in den beginne tegen hem oprezen.

Bij den eersten proeftogt, zegt de *New-York Herald*, die van deze zaak een uitvoerig berigt geeft, doorliep de *Ericsson* in een uur eenen afstand van 14 mijlen. In de 24 uren werden niet meer dan zes Engelsche tonnen brandstof verbruikt, hetgeen boven de stoomschepen een voordeel van meer dan 80 pCt. oplevert. Neemt men daarbij in aanmerking, dat het schip 16 voet 10 duim diepgang heeft, zoo zal men zich te meer over dezen goeden uitslag verwonderen.

Om redenen die men gemakkelijk kan verklaren, zijn de deelhebbers in de *Ericsson* zóó verzot op dit hun gewrocht, dat zij den vreemdeling wel zouden willen beletten, er den blik op te vestigen. Ten einde te voorkomen dat het geheim, door kapitein Ericsson hun ontsluijerd, ook voor anderen ophield een geheim te zijn, hebben zij de verschillende bestanddeelen der machine in onderscheidene steden doen vervaardigen. De berekeningen daarbij waren zóó volkomen juist gemaakt, dat het geheel, toen al de deelen in elkander waren gezet, zoo naauwkeurig sloot, dat er zelfs geen speldenknop in de afscheidingen kon worden gebragt. Bij die groote geheimzinnigheid der deelhebbers is het nog niet mogelijk, eene juiste beschrijving van de machine en derzelver werking te geven. Daarom moet men zich vergenoegen met eenige weinige bijzonderheden omtrent het uitwendige van het schip. Op het dek verheffen zich vier witte pijpen, ter hoogte van 10 à 12 voet, met eenen diameter van 30 duim, en rustende op achthoekige voetstukken, welke mede wit geverwd zijn. Twee dezer pijpen dienen, om telkens versche lucht naar de machine aa te voeren, terwijl de twee andere tot schoorsteenen strekken.

Het goederen-dek beslaat eene ruimte van 260 voet en het werk daarop wordt door niets belemmerd dan door een paar cilinders. Hetzelve is dus vrijer dan op de stoombooten, waar dikwerf de kolen de goederen in den weg zijn. Het schip wordt gerekend te kunnen laden 1400 ton thee of andere ligte goederen, of indien het bestemd is naar Australie of Kalifornie, zouden daarmede 4 a 500 passagiers kunnen worden vervoerd, waartoe een zeer doelmatige ventilator volgens een nieuw beginsel op het dek is geplaatst. Voor vrouwelijke dienstboden is midden in het schip eene geschikte kamer gemaakt. Van het goederen-dek gaat men met een breeden trap naar beneden, waar 60 kamers gemaakt zijn, van voren naar achteren. In de achterkajuit zijn twee bedden, en in de voorkajuit drie bedden boven elkander, twelk alles met veel smaak is daargesteld. Koude en warme lucht kan van de machiene naar welgevallen worden aangebragt. De eigenaardige konstruktie van het schip en de weinige ruimte, vereischt voor de machine, gedoogen, dat men van binnen eene wandeling kan doen van omtrent 500 voet, terwijl de breedte tusschen de kamers 12 voet is. Eene van de schoonheden van dit schip is, dat nergens hoeken zijn, en men kan zich niet genoeg verwonderen over het gebruik, dat er van de kleinste ruimte is gemaakt.

Uit het bovenstaande kan men opmaken dat de uitvinding van den heer Ericsson eene eervolle plaats verdient naast de voornaamste uitvindingen dezer eeuw; zoowel om de vernuftige vinding als om de groote besparingen aan brandstof en personeel, hetgeen op eene langdurige reis nog al aanmerkelijk is. De toepassing van den stoom als beweegkracht, de elektrieke telegrafen en de spoorwegen, zijn voorzeker voortreffelijke uitvindingen, maar eene beweegkracht voortgebragt door de heete lucht, waardoor eene reis naar Amerika in tien dagen tijds wordt afgelegd, is mede allerbelangrijkst.

Hier moet nog betreffende de konstruktie der werktuigen de volgende bijzonderheid worden bijgevoegd. De aanwezige voren verwarmen ijzeren buizen, waardoor de buitenlucht instroomt. Die buitenlucht wordt in groote mate gebezigd, en de togt [illegible] de machine-kamer [illegible], zonder de stookers door middel van buizen moeten verwarmd worden om het uit te houden. Nu weet ieder die eene stoomboot bezocht heeft, welk eene ondragelijke hitte er doorgaans in de machine-kamers heerscht.

Doch Europa zal weldra zelf deze belangrijke uitvinding kunnen waardeeren, vermits de *Ericsson* in Februarij naar Liverpool vertrekt. » Wij hopen, zegt het Fransche blad ten slotte, dat de pogingen van den uitvinder met een goed gevolg mogen bekroond worden. Elke zegepraal op het gebied der natuurlijke wetenschappen behaald, getuigt van het vermogend vernuft van den mensch, doch strekt tevens tot meerdere glorie van God."

DUITSCHLAND.

KEULEN, 1 Febr. De overledene Kardinaal-Aartsbisschop Vrijheer Melchior von Diepenbrock heeft zijne bibliotheek van 3000 kostbare boekwerken aan het theologisch *conviet* vermaakt. Voor elk zijner broeders en zusters heeft hij ƒ1000 tot eene gedachtenis bestemd.

Overigens heeft hij over zijn gansche vermogen ten behoeve van het diocees Breslau beschikt.

— In Zwitserland zal weldra op verscheiden punten met het aanleggen van spoorwegen worden aangevangen. De uitvoering der volgende spoorweglijnen wordt als zeker beschouwd: 1°. tusschen Bazel, Olten en Lucern; 2°. tusschen Bern, Olten en Aarau; 3°. tusschen Zürich en Aarau; 4°. tusschen Zürich, Winterthur en Romanshorn; 5°. tusschen Winterthur, St. Gallen en Rorschach; 6°. tusschen Bern en Geneve, zoodra eene met Waadtland nog bestaande oneenigheid zal vereffend zijn; 7°. tusschen Rorschach en Chur; 8°. tusschen Winterthur en Schaffhausen. In het verschiet ligt de verbinding van het Zwitsersche spoorwegnet met de spoorwegen in Piemont, waardoor Zwitserland en geheel Duitschland nabij de Middellandsche Zee zullen gebragt zijn.

WEENEN, 29 Jan. De *Lloyd* wil weten dat de Keizer van Oostenrijk betreffende de wetgeving op het huwelijk, bepaaldelijk zijn verlangen heeft te kennen gegeven, dat de bepalingen van het Koncilie van Trente tot grondslag zullen verstrekken aan de beraadslagingen over dit gewigtig onderwerp.

— Hetzelfde blad berigt, dat de Maria kerk en het annexe kloostergebouw in den loop van dezen zomer aan de PP. Redemptoristen zullen worden teruggegeven. Van hooger hand is daartoe bereids de toestemming gekomen.

ITALIË.

De Sardinische Senaat heeft den 29 Januarij met 38 tegen 10 stemmen de wet betreffende de afschaffing van den slavenhandel aangenomen, alsmede de 22 eerste artikels van het ontwerp betreffende de bevorderingen bij de landmagt.

De Kamer van Afgevaardigden heeft dien dag het ontwerp tot reorganisatie der Kamer van Koophandel aangenomen.

Eerdaags wordt het nieuwe ontwerp van wet tot invoering van het burgerlijk huwelijk in de Kamer verwacht. Men zegt dat de redaktie weinig zal verschillen van de Fransche wet, die van 1807 tot 1814 van kracht was.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 2 Februarij.

GETROUWD (2 Febr.): W. Kuhrbauch met M. J. S. Fedi.

BEVALLEN (30 Jan.): L. Blachet, geb. van Koningsveld, D. W. A. van Wagtendonk, geb. van Offeren, D. — (31 Jan.): J. C. van Hengel, geb. Koning, Z. H. M. Heyninge, geb. Boekhorst, D.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 2 Febr. Aanvoer van HUIDEN. Van primo tot ultimo Januarij 1852: 7526 O.-Indische, 125 St. Domingo.

Van primo tot ultimo Januarij 1853: 10480 O.-Indische, 1000 Buffels.

Voorraad. Op ultimo Januarij 1852: 10047 Oost-Indische, 125 St. Domingo, 657 Rio de la Hache.

Op ultimo Januarij 1853: 5286 Oost-Indische, 434 Buffels.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 2 Febr. Granen zonder handel.

Tegen Maandag aanstaande zijn in veiling aangeslagen: c. 38 Lt. Fransche Rogge 121 ℔; c. 30 Lt. Ged. dito 118 ℔; c. 170 Lt. Odessa dito 117 a 121 ℔.

Op 9 vaten Olie in April ek. 57½; Oct. 59 ℒ. *Lijnzaad* een doem 110/11 ℔ Petersburger *f* 290. *Raapolie* op 6/w. *f* 34½, Vliegend *f*. 33½, ¼, 4° Mei, ek. *f*. 33⅞, ¼; Sept. *f*. 34⅛; Oct. *f*. 34⅛; Nov. *f*. 34⅜; Dec. *f* 34½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31; Vliegend *f* 30; Maart, April en Mei *f* 30. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37½. *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 64, 68. *Lijnkoeken* per 104 st. *f* 9, 11½.

ROTTERDAM, 1 Febr. Tarwe. 164/2 ℔ n. Hooglands. Kleefsche 320.

SCHIEDAM, 1 Febr. Moutwijn *f* 12,50. Jenever *f* 19, Amst. Proef *f* 20,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 1 Febr. *Koffij.* Wordt veel fermer. Heden zijn gedaan 400 b. Brazil en eenige honderde balen Dom.

Granen. Er zijn gerealiseerd 67 L. Polish Odessa Tarwe en 150 L. Odessa Rogge.

LONDEN, 31 Jan. *Ruwe Suiker.* Er zijn voortdurend koopers voor Brazil zeilend en vorige prijzen soutenéeren zich goed. *Geraffineerd.* In Crushed voor uitvoer gaat weinig om.

Koffij. Native Ceylan is zeer ferm met veel vraag; goed ord. is niet onder 47 s. te krijgen. Plantage gevraagd, en gewone soorten worden hooger.

Granen flaauw; Tarwe is soms verkocht tot 1 a 2 s. lager. Haver en Garst 6 d. a 1 s. lager.

LIVERPOOL, 31 Jan. *Katoen.* Op de gunstige berigten van Amerika is de handel zeer levendig. Er zijn gedaan 10 a 12,000 b. De prijzen zijn klimmend.

BORDEAUX, 29 Jan. *Voorloop.* De disponible 3/6 is 50 c. hooger en wordt gedaan tot 113 fr.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 1 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 55; 1840/1842 5 pc. 98½; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 22; Binnenl. 3 pc. 41; Rom. Leening 1835 —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85.

PARIJS, 31 Jan. Fransche 3 pc. 78,75; id. 4½ pc. 104,10; Schatk. —; Bank-Actien 2810, —; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napelsche 5 pc. —; Spanje 1—3 pc. 22⅛; Buitenl. 3 pc. 45; Binnenl. 3 pc. 40⅞; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 96,25; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 98; Rusland 4½ pc. —.

MADRID, 27 Jan. Spanje 3 pc. 39¾; 1—3 pc. 22 3/16; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 31 Jan. Cons. kont. 99⅛ a 99¼; op tijd 99⅛ a 99¼; Braz. 102 a 103; 1829/39 102½ a 103½; Den. 3 pc. — a —; 5 pc. — a —; Ecuad. 5 a 5¼; Gren. 21 a 21½; Uitgest. 11 a 11½; Mexiko Nieuwe 22¾ a 23; Peru 4½ pc. 102½ a 103½; Uitgest. 62½ a 63½; Rusl. 1822 5 pc. 119 a 120; (N.) 4½ pc. 104 a 104½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 37½ a 38½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22½ a 22¾; 3 pc. 46⅛ a 46⅝; Coup. cert. 4⅝ a 4⅞; Passive 5¼ a 5½; Holl. 2½ pc. 65¼ a 65½; id. 4 pc. 97½ a 98; Venez. 38 a 39; Uitg. 14½ a 15½.

BERLIJN, 31 Jan. Schuldbr. 3½ pc. 94; Loten 148½; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97½; Pools. 4 pc. 91⅛; Loten fl. 500 92¼; Oost. Met. 5 pc. 88¾; Amsterdam zigt 142⅛ g. id. 2/m. 142⅛ g.

HAMBURG, 31 Jan. Rusl. Cert. 5 pc. 101⅛; Oost. Met. 5 pc. 95; Spanje 1—3 pc. 21⅛; Binnenl. 3 pc. 39.

FRANKFORT, 31 Jan. Met. 5 pc. 85⅞; A 5 pc. 85½; 2½ pc. 43½; Bank-Actien 1518; Darmst. Loten fl. 50 95⅛; id. fl. 25 32½; Badensche Loten fl. 50, 69¾; id. fl. 35, 39; Nassausche fl. 25, 28⅞; Holl. 2½ pc. 64⅛, id. 4 pc. 95⅛; Sardinische 41⅛.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fondsen	pCt.	4 Febr. 4½ u. gebl.	1 Febr. 4 u. gebl.		
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	64 9/16	64¾	64 13/16	64 7/16
Dito Dito	3	76⅝	76¾	76⅝	76 11/16
Dito Dito	4	95⅛	95	95 1/16	95 3/16
Dito Obligatien O. I.	4		95 1/16		
Amortis. Syndic.	3½	95			
Handel-Maatschappij	4½	120½	120½		
Aand. Rijn-Spoorweg.		101½			
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIË, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		52			
FRANKRIJK, Obligatien	3		74¾		
SPANJE Nieuwe	1	22 9/16	22 11/16	22 13/16	22 13/16
Dito	3	47	47		
Dito Binnenl. à 6/m.		41½	41⅝	41 15/16	
Coup. Bewijzen.		4⅛	4⅜	4 1/16	
Amortisable Schuld		5 7/16	5½		
PORTUGAL te Londen	5	40¾	40¾		
Dito Dito	4	38¾	38¼	38 13/16	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108⅛	108⅛		
Dito Dito 1828 en 1829		106⅛			
Cert. bij d°. 1831 en 1833			97⅛		
Dito	4½	102			
Dito bij *Hope*	4	91⅝	91 9/16	91⅝	
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91 1/16	91¼		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito		73½			
POLEN, Certifikaten	4	86⅝	86¾		
Dito Aand. à fl. 500		101½			
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4	3 15/16	4	4
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	82¼	81¾	82 3/16	
Dito 1847	2½	42⅛	42	42 3/16	
Dito 1851	2½	42¼	44 1/16	42⅛	
Dito 1849	5	92 7/16	92½		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*		81⅛	87		
Dito	4	71¼	71⅞		
Letter B	5	92 7/16	92 7/16	92¼	
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIË te Londen 1824	5	99⅞	99⅛		
Dito Leening 1843	5	100½			
Dito £ 200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	23 7/16	23 5/16	23 11/16	23 9/16
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100	2				
Dito Uitgestelde		14½	14½	14 3/16	
ECUADOR à £ 100					

Ardennen 3 pCt. 104½; Louis. 5 pCt. 101.

De markt was heden bijzonder weinig handel, over het geheel williger gestemd, inzonderheid voor Binnenl. fondsen, voornamelijk 4 pCt. en van de Buitenl. soorten, Spaansche zeer gewild.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56⅜	Livorno	2/m. *f*	38¾
„	zigt „	56¾	Napels	„	81⅛
Bordeaux	2/m. „	56⅛	Petersburg	„	1,88
„	1/m. „	56⅝	Weenen	6/w. „	32⅝
Madrid	3/m. „	244	Augsburg	„	35¾
Cadix	„	245	Frankfort	„	99¼
Seville	„	241	Hamburg	2/m. „	35⅞
Bilbao	„	242	„	zigt „	35 13/16
Lissabon	„	41½	Londen	2/m. „	11,60
Porto	„	41½	„	zigt „	11,82½
Genua	2/m. „	46⅛	Rotterdam		¼

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 1 Febr. M. Wildeboer, Maria, Hull.

HELVOET, 31 Jan. D. van der Laan, Hermanus, Bergen.

BEVRACHTE SCHEPEN.

AMSTERDAM, 1 Febr. Door de N. H. M. zijn in den loop der maand Jan. bevracht geworden de volgende schepen:

Voor Amsterdam: Dyonisia Catharina, k. C. J. Jaski. - Oost-India Packet, k. B. Bakker, Gz. - Christophorus Columbus, k. G. Groenewoud. - Alida Willemina, k. G. E. Doornbos. - Graaf Dirk III, k. A. J. van Nouhuis. - 's Hertogenbosch, kapt. E. J. van der Baak. - Biesbosch, k. M. van Rijn van Alkemade.

Voor Rotterdam: Dankbaarheid aan de N. H. M., kapt. B. J. Krol. - India, kapt. B. J. Ryken. - Jacatra, kapt. Th. Buijs. - Jan van Galen, kapt. P. H. de Boer. - Jonge Jan, kapt. W. van Hoogenstraten. - Laurens Koster, kapt. D. R. Kleve. - Maria Adriana, kapt. S. van der Held. - Mappa, kapt. J. Muller.

Voor Dordrecht: Osiris, kapt. G. Crans. - Tagal, kapt. J. F. H. Gobel.

Voor Middelburg: Schouwen, kapt. Wilton van Reede.

Voor Schiedam: Doopuis, kapt. C. C. Bouwmeester. - Soolo, kapt. M. Korteland.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 2 Febr. in lading naar:

Keulen	J. van Loosen, Coll. N°. 9.
Mainz	W. Keller, Mainz N°. 1.
Manheim	N. Reis, Beauharnais.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Ludwigh. & Heilbr.	J. Hakstein, Ludwigshaven N°. 10.
Dusseldorp & Neus	D. Jansen, Vrouw Maria.
Frankf. & Coblentz	G. J. Andreae, Frankfort N°. 9.

AMSTERDAM, 1 Febr. Vertrokken.

Frankf. & Coblentz Joh. Brubach, Frankf. N°. 11.

Rijnhoogte. ARNHEM 1 Febr. 2 el 77 duim.

KEULEN 31 Jan. 14 vt. 5 d.

ADVERTENTIËN.

(2592) GETROUWD: P. J. CIKOT met J. E. VAN HEST.

GORINCHEM, 2 Februarij 1853.

Eenige kennisgeving.

R. C. BOEKHANDEL.

J. J. ARKESTEYN EN ZOON, te *'s Hertogenbosch*, zijn door aankoop eigenaar geworden van onderstaande werken:

ZWAARWIGTIGE EN BILLIJKE REDENEN, om welke de Catholijken in de gemeenschap van het oude en dienvolgens ware Christendom tot aan het einde des levens moeten verblijven, door CASPER ULENBERG van *Lipstad*, Pastoor van *St. Cunibert* en Collegiaal-kanunnik te *Keulen*. — 590 blz. groot 8vo *f* 2.50, thans per ex. . . . . *f* 0.75

NATHANAËL of de Eenvoudigheid, een overzigt van de Religie-Geschillen der Hervormde kerk van *Nederland*, door H. HOFFERMANS. Opgedragen aan mijne Protestantsche Landgenooten, die de waarheid liefhebben. — 216 blz. groot 8° *f* 1.50, thans per ex. *f* 0.60

ANTWOORD op het Boekje van den Heer J. J. LE ROY, Predikant te *Oude-Tonge*, getiteld: Zestal Brieven over de Onfeilbaarheid van den Paus en van de Kerk van *Rome*, door H. HOFFERMANS, R. C. Pastoor te *Makkum*. — 2 dl. groot 12mo. Het 1e deel bevat 366 blz., het 2e 472 bladz. *f* 3.30, thans per ex. *f* 0.60

CHRISTELIJK EN ONSCHULDIG ALLERLEI. Aangename Lektuur, verzameld uit oude en nieuwe Buitenlandsche Tijdschriften door een Gezelschap R. C. Priesters in *Vriesland*. — 164 blz. groot 12mo *f* 0.60, thans per ex. . . . . *f* 0.30

CATECHISMUS of Christelijke Leere voor de gemeente der Katholijken, verklaard en uitgebreid door een gezelschap R. C. Priesters in Vriesland *f* 1.50, thans per ex. . . . . *f* 0.75

OPVOEDINGSLEER of Handleiding voor ouders en onderwijzers, naar het Fransch *f* 1.25, thans per ex. *f* 0.50

f 3.40

Deze zes *Boekwerken* te zamen voor den geringen prijs van *f* 2.50. De aflevering geschiedt door den gewonen Boekhandelaar.

(2594) De Boekh. J. T. SOMMER te Almelo, heeft alom verzonden, en mede bij de Heeren VAN LANGENHUYSEN en DE HAAS te Amsterdam, en Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch verkrijgbaar gesteld:

DR. T. MASZL. DE KRUISWEG DES HEEREN, of de Kruisiging van Jesus beschouwd in haren geheimen en zedelijke toepassing, in zeven Vaste-Meditatien, 3de deel . . . . . *f* 0.90

Inhoud: 1. Golgotha; 2. De Mirrendrank; 3. De Ontblooting; 4. De Kruisiging; 5. De Medekruisiging der beide misdadigers; 6. De Verdeeling der Kleederen; 7. Het Opschrift des Kruises.

Item 3 deelen Compleet . . . . *f* 2.70

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.